

แนวข้อสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และอุดมการณ์ของความเป็นครูฯ (ชุดที่ 1)

โดย : ดร.ณรงค์ ศิริเมือง

ผู้อำนวยการโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต

1. ข้อใดเป็นลักษณะของผู้ที่เข้าสู่วิชาชีพครู	7. การทำมาหากินอย่างสุจริตชน ไม่คดโกง เอาเปรียบผู้อื่น		
ก. มีความพร้อม	ข. มีความศรัทธา	สอดคล้องกับหลักกรรมตามข้อใด	
ค. เป็นคนดีมีคุณธรรม	ง. มีความรู้ความสามารถ	ก. สัมมาอาชีพะ	ข. สัมมาวายามะ
2. หนทางถึงความดับทุกข์ เป็นส่วนหนึ่งของอริยสัจ (เรียกว่า	มัคคัสัจจ์ หรือ ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสัจ)หรือการลง	ค. สัมมาสติ	ง. สัมมาสมาธิ
มือปฏิบัติเพื่อให้พ้นจากทุกข์ สอดคล้องกับหลักกรรมตามข้อ	ใด	8. ความอดสาหะพยายาม ประกอบความเพียรในการกุศล	กรรม สอดคล้องกับหลักกรรมตามข้อใด
ก. มรรค 8	ข. สปัปริสธรรม 7	ก. สัมมาอาชีพะ	ข. สัมมาวายามะ
ค. สังคหวัตถุ 4	ง. กัลยาณมิตรธรรม 7	ค. สัมมาสติ	ง. สัมมาสมาธิ
3. ปัญหาเห็นชอบ หมายถึง การปฏิบัติอย่างเหมาะสมตาม	ความเป็นจริงด้วยปัญญา สอดคล้องกับหลักกรรมตามข้อใด	9. การไม่ปล่อยให้เกิดความพลังเผด็จจิตเลื่อนลอย ดำรงอยู่	ด้วยความรู้ตัวอยู่เป็นปกติ สอดคล้องกับหลักกรรมตามข้อใด
ก. สัมมาทัญญู	ข. สัมมาสังกัปปะ	ก. สัมมาอาชีพะ	ข. สัมมาวายามะ
ค. สัมมาวาจา	ง. สัมมาภังคิณิยะ	ค. สัมมาสติ	ง. สัมมาสมาธิ
4. การประพฤติน้ำใจ ทางกายหรือกิจกรรมทางกายทั้งปวง	สอดคล้องกับหลักกรรมตามข้อใด	10. การฝึกจิตใจให้ตั้งมั่น สงบ สงัด จากกิเลส นีวรณอยู่เป็น	ปกติ สอดคล้องกับหลักกรรมตามข้อใด
ก. สัมมาทัญญู	ข. สัมมาสังกัปปะ	ก. สัมมาอาชีพะ	ข. สัมมาวายามะ
ค. สัมมาวาจา	ง. สัมมาภังคิณิยะ	ค. สัมมาสติ	ง. สัมมาสมาธิ
5. คำริชอบ หมายถึง การใช้สมองความคิดพิจารณาแต่ในทาง	กุศลหรือความดีงาม สอดคล้องกับหลักกรรมตามข้อใด	11. รู้สาเหตุแห่งสุข สาเหตุแห่งทุกข์ สาเหตุแห่งความสำเร็จ	และสาเหตุแห่งความพินาศล่มจม เมื่อพบเหตุแล้วก็ย่อมรู้
ก. สัมมาทัญญู		ว่าผลจะตามมา กล่าวคือ เมื่อทำเหตุดีผลก็จะดี เมื่อทำเหตุ	ชั่วผลก็ย่อมไม่ดี สอดคล้องกับหลักกรรมตามข้อใด
ข. สัมมาสังกัปปะ		ก. รัมมัญญาตา	ข. อัตถัญญาตา
ค. สัมมาวาจา		ค. อัตถัญญาตา	ง. มัตถัญญาตา
ง. สัมมาภังคิณิยะ		12. รู้ว่าผลมาจากเหตุทำอะไรยอมได้รับผลอย่างนั้น	ทำเหตุดียอมได้รับผลดี เหตุเป็นต้น ผลเป็นปลาย ต้นกับ
6. เจรจาชอบ หมายถึง การพูดต้องสุภาพ พูดในสิ่งที่	สร้างสรรค์ดีงาม สอดคล้องกับหลักกรรมตามข้อใด	ปลายยอมสัมพันธ์กัน เข้าลักษณะทำได้ดีทำชั่วได้ชั่ว	นั่นเอง สอดคล้องกับหลักกรรมตามข้อใด
ก. สัมมาทัญญู		ก. รัมมัญญาตา	
ข. สัมมาสังกัปปะ		ข. อัตถัญญาตา	
ค. สัมมาวาจา		ค. อัตถัญญาตา	
ง. สัมมาภังคิณิยะ		ง. มัตถัญญาตา	

<p>13. รู้ว่าตนเป็นอะไร มีสถานภาพอย่างไร มีความรู้ความสามารถขนาดไหนเพียงไร มีทรัพย์สินสมบัติมากน้อยเพียงใด และประพฤติดนให้เหมาะสมกับสถานภาพนั้น ๆ สอดคล้องกับหลักธรรมตามข้อใด</p> <p>ก. ชัมมัญญาตา ข. อัถถัญญาตา ค. อัถถัญญาตา ง. มัตตัญญาตา</p> <p>14. รู้จักประมาณในการใช้จ่ายบริโภคตามมีตามได้ตามความจำเป็นบรรพชิตรู้จักประมาณในการรับและภคหัตถ์รู้จักประมาณในการใช้จ่าย สอดคล้องกับหลักธรรมตามข้อใด</p> <p>ก. ชัมมัญญาตา ข. อัถถัญญาตา ค. อัถถัญญาตา ง. มัตตัญญาตา</p> <p>15. รู้ว่าเวลาไหนควรทำอะไร รู้ค่าของเวลาตรงต่อเวลาในกิจการงานทั้งปวงคนรู้ค่าของเวลาข่อมได้รับประโยชน์สูงสุดในชีวิต สอดคล้องกับหลักธรรมตามข้อใด</p> <p>ก. กาลัญญาตา ข. ปริสัญญญาตา ค. บุคคลัญญาตา ง. มัตตัญญาตา</p> <p>16. รู้จักสังคมาสังคมนั้นๆเขาเป็นอย่างไรและมีค่านิยมอะไรประกอบอาชีพอะไรและมีสภาพแวดล้อมเป็นอย่างไรแล้ว สอดคล้องกับหลักธรรมตามข้อใด</p> <p>ก. กาลัญญาตา ข. ปริสัญญญาตา ค. บุคคลัญญาตา ง. มัตตัญญาตา</p> <p>17. รู้ว่าคนไหนเป็นอย่างไร บุคคลข่อมแตกต่างกันทั้งร่างกายและความคิด คนใดเป็นคนที่ควรคบ คนใดเป็นคนที่ควรคบ คนใดมีนิสัยอย่างไรควรปฏิบัติกับบุคคลนั้น ๆ อย่างไร สอดคล้องกับหลักธรรมตามข้อใด</p> <p>ก. กาลัญญาตา ข. ปริสัญญญาตา ค. บุคคลัญญาตา ง. มัตตัญญาตา</p> <p>18. ความประพฤติดีงามคือมีระเบียบวินัย มีพฤติกรรมดีงามปฏิบัติตามคำสอนในศาสนาปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง มีความตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง สอดคล้องกับหลักธรรมตามข้อใด</p> <p>ก. ศรัทธา ข. ศีล ค. หิริ ง. โอตตปปะ</p>	<p>19. ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผล เช่น เชื่อในเรื่องของกรรมและผลแห่งกรรม คือ ผลแห่งการกระทำ บุคคลทำอย่างไรย่อมได้รับผลกรรมนั้น ๆ เสมอ สอดคล้องกับหลักธรรมตามข้อใด</p> <p>ก. ศรัทธา ข. ศีล ค. หิริ ง. โอตตปปะ</p> <p>20. ความละเอียดรอบาป เกลียดความชั่ว คนมีความละเอียดต่อความชั่ว เป็นบุคคลที่ควรคบเพราะเป็นคนที่มีศีลธรรมจริงใจ และบริสุทธิ์ใจต่อบุคคลทั้งปวง สอดคล้องกับหลักธรรมตามข้อใด</p> <p>ก. ศรัทธา ข. ศีล ค. หิริ ง. โอตตปปะ</p> <p>21. ความกลัวบาป คือกลัวความชั่ว ไม่ยอมให้ความชั่วเกิดขึ้น ถือว่าความชั่วเป็นสิ่งที่พึงหลีกเลี่ยงให้ไกลความชั่วคือ ทุจริต ความประพฤติผิดทางกาย วาจา ใจ สอดคล้องกับหลักธรรมตามข้อใด</p> <p>ก. ศรัทธา ข. ศีล ค. หิริ ง. โอตตปปะ</p> <p>21. ทาน สอดคล้องกับข้อใด</p> <p>ก. ความเป็นคนมีใจบุญกุศลมอบให้วัตถุสิ่งของ ให้อภัย และให้คำแนะนำสั่งสอนในทางที่ถูกที่ควร</p> <p>ข. การวางตัวเหมาะสม เสมอต้นเสมอปลายเป็นปกติวิสัย</p> <p>ค. การอุทิศกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์ เพื่อสาธารณะประโยชน์</p> <p>ง. ความจริงใจ ปราศจากเลศนัยที่จะทำให้เกิดไขว้เขวแก่ผู้อื่น</p> <p>22. สีล สอดคล้องกับข้อใด</p> <p>ก. ความเป็นคนมีใจบุญกุศลมอบให้วัตถุสิ่งของ ให้อภัย และให้คำแนะนำสั่งสอนในทางที่ถูกที่ควร</p> <p>ข. การวางตัวเหมาะสม เสมอต้นเสมอปลายเป็นปกติวิสัย</p> <p>ค. การอุทิศกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์ เพื่อสาธารณะประโยชน์</p> <p>ง. ความจริงใจ ปราศจากเลศนัยที่จะทำให้เกิดไขว้เขวแก่ผู้อื่น</p>
---	--

23. **ปรีชา** สอดคล้องกับข้อใด
 ก. ความเป็นคนมีใจบุญกุศลมอบให้วัตถุสิ่งของ ให้ภัย และให้คำแนะนำสั่งสอนในทางที่ถูกที่ควร
 ข. การวางตัวเหมาะสม เสมอต้นเสมอปลายเป็นปกติวิสัย
 ค. การอุทิสกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์ เพื่อสาธารณประโยชน์
 ง. ความจริงใจ ปราศจากเลศนัยที่จะทำให้เกิดไขว้เขวแก่ผู้อื่น

24. **อาชวี** สอดคล้องกับข้อใด
 ก. ความเป็นคนมีใจบุญกุศลมอบให้วัตถุสิ่งของ ให้ภัย และให้คำแนะนำสั่งสอนในทางที่ถูกที่ควร
 ข. การวางตัวเหมาะสม เสมอต้นเสมอปลายเป็นปกติวิสัย
 ค. การอุทิสกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์ เพื่อสาธารณประโยชน์
 ง. ความจริงใจ ปราศจากเลศนัยที่จะทำให้เกิดไขว้เขวแก่ผู้อื่น

25. ความอ่อนน้อมถ่อมตน คือ ความไม่แสดงอาการแข็งกระด้าง และใช้วาทะถ้อยคำข่มขู่ท่าน กล่าวคือ ความมีอัธยาศัยไมตรี
 ก. มหุทวี ข. อุกุโธ
 ค. อวิหิงสา ง. ตปี

26. ความสามารถขจัดความชั่วร้าย คือ การขจัดกิเลสที่มีอยู่ในจิตใจออกไป ไม่เป็นไปตามอำนาจฝ่ายต่ำ
 ก. มหุทวี ข. อุกุโธ
 ค. อวิหิงสา ง. ตปี

27. ความไม่ฉุนเฉียวดูร้าย คือ ไม่โกรธ ไม่ผูกโกรธ และไม่แสดงอาการเกี่ยวข้องร้าวต่อคนอื่น
 ก. มหุทวี ข. อุกุโธ
 ค. อวิหิงสา ง. ตปี

28. ความไม่กดขี่ข่มเหงผู้อื่น ไม่ว่าในทางตรงและทางอ้อม
 ก. มหุทวี ข. อุกุโธ
 ค. อวิหิงสา ง. ตปี

29. ความอดทน คือ ความเป็นคนมั่นคง ต่อสู้ไม่ย่อท้อต่อความลำบากตรากตรำและ ความกระทบกระทั่งอันทางจิตใจ
 ก. มหุทวี ข. อุกุโธ
 ค. ขนุติ ง. อวิโรธนั

30. ความเป็นผู้ปฏิบัติตามครรลองคลองธรรม การกระทำใด ๆ จัดถือธรรมคือความถูกต้องเป็นหลัก
 ก. มหุทวี ข. อุกุโธ
 ค. ขนุติ ง. อวิโรธนั

31. ครูจะต้องทำตัวเป็นที่น่ารัก น่าเอ็นดู ไม่ทำตัวเป็นขยะของสังคม ทำตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกศิษย์ ทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่สังคม ไม่เป็นที่น่าเกลียดของคนอื่น
 ก. ปิโย ข. ครู
 ค. ภวานิโย ง. วัตตา

32. ครูนั้นจะต้องเป็นผู้ที่ทำตนให้น่าเคารพบูชาของบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นที่เคารพของลูกศิษย์
 ก. ปิโย ข. ครู
 ค. ภวานิโย ง. วัตตา

33. ครูจะต้องทำตัวให้นายกข่อยชมเชย จะต้องรู้จักการอบรมตนในสิ่งที่ดีงาม สร้างประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่สังคม
 ก. ปิโย ข. ครู
 ค. ภวานิโย ง. วัตตา

34. คำพูดที่ครูใช้จะต้องเป็นคำพูดที่มีเหตุผล ไม่พูดเหลวไหล เป็นคำพูดที่น่าเชื่อถือ ให้ความจริงแก่ทุกคน พูดถูกกาลเทศะ พูดในสิ่งที่เกิดประโยชน์
 ก. ปิโย ข. ครู
 ค. ภวานิโย ง. วัตตา

35. ครูต้องอดทนต่อการพูดจาถากถาง หรือทนต่อถ้อยคำอันไม่พึงปรารถนา
 ก. วณิกขโม ข. คัมภีริง กถัง กัตตา
 ค. โน จัญฐาเน นิโยชเย ง. วัตตา

36. สามารถอธิบายหรือชี้แจงได้อย่างถูกต้อง ชัดถ้อยชัดคำ สามารถอธิบายเรื่องยากให้เข้าใจได้ ครูจะต้องสามารถอธิบายถึงสิ่งที่ดีงามและเป็นประโยชน์แก่ลูกศิษย์
 ก. วณิกขโม
 ข. คัมภีริง กถัง กัตตา
 ค. โน จัญฐาเน นิโยชเย
 ง. วัตตา

37. ซื่อสัตย์ต่อกัน สอดคล้องกับหลักธรรมข้อใด

- ก. ศรัทธา
- ข. ทมะ
- ค. ขันติ
- ง. จาคะ

38. มีความอดทน สอดคล้องกับหลักธรรมข้อใด

- ก. ศรัทธา
- ข. ทมะ
- ค. ขันติ
- ง. จาคะ

39. รู้จักข่มจิตของตน สอดคล้องกับหลักธรรมข้อใด

- ก. ศรัทธา
- ข. ทมะ
- ค. ขันติ
- ง. จาคะ

40. รู้จักเสียสละแบ่งปันของตนแก่คนที่ควรให้ปัน สอดคล้องกับหลักธรรมข้อใด

- ก. ศรัทธา
- ข. ทมะ
- ค. ขันติ
- ง. จาคะ

ฟ้า อยู่สูงมิให้ไฟ
ฝน มิไว้ให้น้ำชุ่ม
ไฟ อบอุ่นไล่หนาวรุม
ฝน ไว้คุ้มอุ้มหวังไกล

กลอนหก (30 ก.ค. 58)

ดร.ณรงค์ สิริเมือง